

Врз основа на член 20 став 4 од Законот за безбедност на производите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 33/06 и 63/07), министерот за економија донесе

**ПРАВИЛНИК
ЗА ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА КОМПАТИБИЛНОСТ
НА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКА ОПРЕМА**

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Цел

Со овој правилник се пропишуваат суштествените барања кои треба да ги исполнува електротехничката опрема во поглед на електромагнетната компатибилност и обележувањето на сообразност, пред да се пушти на пазар или стави во употреба и потребни услови кои треба да ги исполнуваат телата за оцена на сообразност.

Член 2

Дефиниции

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следново значење:

- (а) „електротехничка опрема“ (во натамошниот текст: „опрема“) е апарат или фиксна инсталација;
- (б) „апарат“ е направа или комбинација од комерцијално набавливи единечни функционални единици, наменети за краен корисник. Апаратот може да генерира електромагнетни пречки или да биде под влијание на такви пречки,
- (в) „фиксна инсталација“ е одредена целина на апарат(и) со други уреди наменети за постојана употреба во одредена локација,
- (г) „електромагнетна компатибилност“ е способност на опремата да функционира задоволително во електромагнетно опкружување без да создава неприфатливи пречки за друга опрема во околината,
- (д) „електромагнетна пречка“ е електромагнетна појава која може да ја деградира работата на опремата. Електромагнетната пречка може да биде електромагнетен шум, несакан сигнал или промена во преносната средина,
- (ѓ) „имунитет“ е способност на опремата да работи според намената без деградација на функционирањето при постоење на електромагнетни пречки,
- (е) „безбедносни цели“ се цели за заштита на човечки живот или имот,
- (ж) „електромагнетна средина“ е средина во која може да се забележат електромагнетни појави,
- (з) „компоненти“ или „потсклопови“ се составни делови за апаратите наменети за вградување во апарат наменет за краен корисник кои може да генерираат електромагнетни пречки или нивното функционирање да биде под влијание на електромагнетни пречки и
- (и) „мобилна инсталација“ е комбинација на апарати и други направи наменети како преносни за работа во одредена локација

Член 3

Примена

Одредбите на овој правилник не се применуваат на:

- (а) радио опрема и телекомуникациска терминална опрема согласно директивата 1999/5/ЕС;
- (б) радио опрема која се употребува од страна на радио аматери како самостојно изработена, а која не се пушта на пазар;
- (в) опрема и аеронаутички производи, делови и уреди наменети за вградување во воздухоплови;

(г) опрема која не може да генерира електромагнетни емисии што надминуваат одредено ниво кое оневозможува радио и телекомуникациска или друга опрема да функционираат според намената;

Член 4

Пуштање на пазар и/или ставање во употреба

(1) Опрема се пушта на пазар и/или се става во употреба доколку е во согласност со одредбите на овој правилник, под услов истата да е соодветно инсталирана, одржувана и употребена за својата намена.

(2) Ставање во употреба или користење на опрема согласно со одредбите на овој правилник може да биде спречено при постоење на безбедносни причини за заштита на јавните телекомуникациски мрежи или приемници или предавателни станици кога се употребуваат за сигурносни цели во јасно одредени спектрални подрачја.

(3) Опрема која што не е во согласност со одредбите на овој правилник, може да биде изложувана или/и демонстрирана на трговски саеми, изложби или слични настани, ако се превземат соодветни мерки за заштита од електромагнетни пречки.

Член 5

Суштествени барања

(1) Опремата треба да ги задоволува следниве суштествени барања за заштита:

(а) Опремата треба да биде проектирана и изработена така што ќе се обезбеди генерираните електромагнетни пречки да не го надминуваат прагот на пречки над кој радио и телекомуникациска или друга опрема не може да работи според својата намена;

(б) Опремата треба да има соодветно ниво на отпорност од електромагнетни пречки со што се овозможува нивна непречена работа без неприфатлива деградација на функционирање согласно со нивната намена.

(2) Фиксната инсталација треба да биде изведена со примена на соодветни инженерски практики во врска со информациите за предвидената употреба на нејзините компоненти за да се запазат барањата за заштита согласно став 1 од овој член. Инженерските практики треба да бидат документирани, а документацијата треба да биде достапна на надлежниот орган за надзор на пазарот и да се чува од одговорно лице се додека фиксната инсталација е во употреба.

II АПАРАТ

Член 6

Постапки за оцена на сообразност на апарат

(1) Сообразноста на апаратот со суштествените барања дадени во член 5 од овој правилник, треба да се потврди со внатрешна контрола на производството, согласно следнава постапка:

(а) Производителот треба да направи оцена на електромагнетна компатибилност на апаратот врз основа на релевантни факти според кои се исполнуваат барањата за заштита дадени во член 5, точка 1 од овој правилник со примена на сите релевантни хармонизирани стандарди што се однесуваат на оцената електромагнетната компатибилност.

(б) Проценката на електромагнетна компатибилност треба да биде спроведена за сите наменети услови на работа на апаратот.

(в) Производителот треба да ја изработи техничка документација во согласност со барањата од член 7 на овој правилник, која тој или неговиот овластен застапник треба да ја чуваат најмалку 10 години по датумот на кој таков апарат бил произведен за последен пат.

(г) Производителот или неговиот овластен застапник или извозникот на апаратот, изготвува изјава за сообразност на апаратот со суштествените барања дадени во

член 5 од овој правилник. Изјавата за сообразност треба да биде достапна на надлежните органи најмалку 10 години по датумот на кој таков апарат бил произведен за последен пат.

(д) Производителот треба да обезбеди производите да се во согласност со техничката документација изработена согласно со барањата во став 1 од овој член, а изјавата за сообразност на производите да е во согласност со член 7, став 2 од овој правилник.

(2) Сообразноста на апаратот со суштествените барања дадени во член 5 од овој правилник, согласно процената на производителот или неговиот овластен застапник може да се изведе со дополнување на постапката за сообразност на апаратот од став 1 на овој член, со тоа што:

(а) производителот или неговиот овластен застапник до овластеното тело за оцена на сообразност (во натамошниот текст: овластено тело) треба да поднесе барање за оцена на сообразност. Составен дел на барањето е техничката документација за производот,

(б) овластеното тело согласно член 8, став 1 од овој правилник, ја прегледува техничката документација и оценува дали се исполнети барањата од овој правилник. Ако барањата за сообразност на апаратот се исполнети, на производителот или на неговиот овластен застапник, телото им издава потврда.

(в) потврдата од овластеното тело, производителот ја додава кон техничката документација.

Член 7

Техничка документација и изјава за сообразност

(1) Техничката документација треба да содржи податоци потребни за оцена на сообразност согласно со суштествените барања од член 5 на овој правилник и тоа:

- општ опис на апаратот
- доказ за сообразност со хармонизираните стандарди. Таму каде што производителот не ги користел хармонизираните стандарди или пак ги применил делумно, опис и објаснување на постапките преземени за да се задоволат суштествените барања вклучувајќи и опис на оцената за електромагнетна компатибилност согласно член 6, став 1, точка (а) од овој правилник, резултати од извршените пресметки при проектирање на апаратот, извршени прегледи, резултати од извршени испитувања, извештаи и слично;
- потврда издадена од овластеното тело.

(2) Изјавата за сообразност задолжително треба да содржи:

- повикување на одредби од овој правилник
- идентификација на апаратот на кој се однесува изјавата, согласно член 10, став 1 од овој правилник,
- назив и адреса на производителот или на неговиот овластен застапник

Член 8

Услови за телата за оцена на сообразност

(1) Овластеното тело треба да ги исполни следните минимални услови:

- (а) расположивост со квалификуван персонал, неопходни средства и опрема;
- (б) техничка компетентност и професионален пристап на персоналот;
- (в) независност во подготовка на извештаи и независност во извршувањето на верифицирањето пропишано со овој правилник;
- (г) независност на персоналот во однос на заинтересирани страни, групи или лица, директно или индиректно поврзани со предметната опрема;
- (д) чување професионална тајност од страна на персоналот;
- (ф) поседување задолжително осигурување на персоналот

(2) Исполнувањето на условите во став 1 од овој член е предмет на периодични проверки од страна на Институтот за акредитација на Република Македонија, согласно Законот за акредитација.

Член 9

СЕ обележување

(1) Исполнувањето на условите за сообразност на апаратот се потврдува со СЕ обележување. Графичката форма на ова обележување е дадено во Прилог 1, кој е составен дел на овој правилник.

(2) Не е дозволено обележување на апаратот, на неговата амбалажа или на упатството за употреба, со ознаки кои може погрешно да наведат за значењето и/или графичката форма на СЕ обележувањето.

(3) Друго обележување може да има на апаратот, на неговата амбалажа или во упатството за употреба, ако е сигурно дека со тоа ниту видливоста ниту читливоста на СЕ обележувањето се попречени.

(4) Ако надлежниот орган за надзор на пазарот утврди дека СЕ обележувањето е несоодветно, производителот или неговиот овластен застапник треба обележувањето да го усогласат со овој правилник и тоа на целата количина од несоодветно обележените производи.

(5) Во случај кога апарат кој носи СЕ обележување, а не одговара на барањата од овој правилник, апаратот ќе се повлече од пазарот, ќе се забрани негово понатамошно пуштање на пазарот или негово ставање во употреба.

Член 10

Други означувања и информации

(1) Секој апарат треба да биде означен со тип, сериски број или со друга информација со којашто апаратот се идентификува.

(2) Со секој апарат треба да се приложи назив и адреса на производителот или на неговиот овластен застапник или на лицето одговорно за пуштање на апаратот на пазарот.

(3) Производителот треба да обезбеди информации за сите специфични мерки на претпазливост што треба да се преземат кога апаратот се составува, инсталира, одржува или употребува, за да се осигури дека кога ќе се стави во употреба, апаратот ќе биде во сообразност со условите за заштита дадени во член 5, точка 1 од овој правилник.

(4) Апаратот за кој не е обезбедена сообразност со барањата за заштита во одредени квартави за живеење, треба да биде обележен со јасна ознака за ограничување на употребата. Обележувањето треба да биде и на амбалажата на апаратот.

(5) Информациите потребни за правилно користење на апаратот треба да бидат содржани во упатството кое задолжително се приложува со апаратот.

III ФИКСНИ ИНСТАЛАЦИИ

Член 11

(1) Апаратот кој е пуштен на пазар и кој е вграден во фиксна инсталација треба да е во согласност со одредбите на овој правилник.

(2) Таму каде што има индикации за непогодност на фиксната инсталација, особено каде што има поплаки од електромагнетни пречки кои се генерираат од инсталацијата, надлежниот орган за надзор на пазарот може да бара доказ за

сообразност на фиксната инсталација и иницирање постапка за соодветна оцена на сообразност. Надлежниот орган за надзор на пазарот треба да преземе соодветни мерки за доведување на фиксната инсталација во согласност со условите за заштита согласно со суштествените барања од член 5 на овој правилник.

IV ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 12

Одредбите на членовите 9 и 10 од овој правилник, кои се однесуваат на СЕ обележувањето ќе се применуваат по пристапувањето на Република Македонија во Европската унија или по влегувањето во сила на соодветен протокол за оцена на сообразноста со Европската заедница и со назначување на овластено тело од Република Македонија во Европската комисија.

Член 13

(1) До пристапувањето на Република Македонија во Европската унија, производителот или неговиот овластен застапник со седиште во Република Македонија може да пушти на пазар и стави во употреба производи согласно овој Правилник со поставување на ознака за сообразност кои ги задоволуваат суштествените барања кои се утврдени со одредбите на овој правилник.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, по избор на производителот или неговиот овластен застапник со седиште во Република Македонија треба од овластено тело регистрирано во Република Македонија да обезбеди потврда за производите, согласно постапките за оцена на сообразност, утврдени со одредбите на овој правилник.

(3) Производителот или неговиот овластен застапник со седиште во Република Македонија, издадената потврда согласно став 2 на овој член, треба да ја чува уште 10 години откако е произведен последниот производ. Заверената документација од производителот за секој производ треба да биде придружена со копија од потврда.

Член 14

(1) До пристапувањето на Република Македонија во Европската унија или до влегувањето во сила на соодветен протокол за оцена на сообразноста со Европската заедница или до влегувањето на сила на соодветен билатерален договор за меѓусебно признавање на документи, секој производ кој е увезен и кој се пушта на пазарот на Република Македонија треба да поседува потврда издадена од овластено тело регистрирано во Република Македонија.

(2) Потврдата од став 1 на овој член, се издава врз основа на изјава за сообразност од производителот, потврда за производот согласно постапката за оцена на сообразност според која е извршена оцена, издадена од овластено тело, резултати од соодветни извршени тестирања и анализа на степенот на усогласеност со суштествените барања утврдени со одредбите на овој правилник.

(3) Потврдата од став 1 на овој член, се издава за секој тип производи и треба да ја придружува документацијата на секој поединечен производ.

(4) Доколку се утврди дека производот не ги задоволува барањата утврдени со одредбите на овој правилник, не се издава потврда, а овластеното тело за таквата одлука ја информира Комисијата за безбедност на производите согласно член 27 став 3 од Законот за безбедност на производите.

Член 15

По пристапувањето на Република Македонија во Европската унија или со влегувањето во сила на соодветен протокол со Европската заедница, во смисла на овој правилник ќе се користат следниве термини:

- „овластен застапник со седиште во Европската Унија или во Република Македонија“ наместо, „овластен застапник со седиште во Република Македонија“;
- „ЕС изјава за сообразност“ наместо, „изјава за сообразност“;
- „СЕ обележување“, наместо, „обележување за сообразност“,
- „нотифицирано тело“, наместо, „овластено тело“;

Член 16

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за електромагнетна компатибилност („Службен Весник на Република Македонија“ бр.129/06).

Член 17

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.25-179/2
____ . февруари.2009 година

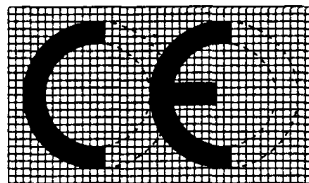
МИНИСТЕР
Фатмир Бесими

Изработил: Јане Шапардановски
Контролирал: Нериман Џеладини
Согласен: Билјана Д. Стојановска
Одобрил: Катерина Костеска

ПРИЛОГ 1

„СЕ“ ОБЕЛЕЖУВАЊЕ

„СЕ“ обележувањето се состои од иницијалите „СЕ“ во следнава форма:

„СЕ“ обележувањето треба да биде со вертикална димензија не помала од 5 mm. Ако „СЕ“ обележувањето е намалено или зголемено, треба да се запазат пропорциите дадени на горниот цртеж.

„СЕ“ обележувањето треба да се стави на апаратот или на табличката со податоци. Таму каде што не е можно обележувањето да се стави на апаратот, обележувањето може да се постави на опаковката или во припадната документација.

Доколку апаратот е предмет и на други правилници кои се однесуваат на други аспекти и кои исто така налагаат „СЕ“ обележување, второто обележување означува дека апаратот одговара и на други правилници.

Доколку еден или повеќе други правилници, за време на преодниот период дозволуваат на производителот да избере и други обележувања, „СЕ“ обележувањето ќе означува сообразност само со правилниците користени од страна на производителот, па во таков случај оделните користени одредби од тие правилници треба да бидат проследени во документите, забелешките и инструкциите кои се составен дел на пропратната документација на апаратот.